

ỨNG DỤNG NHỮNG LỜI PHẬT DẠY TRONG KINH TẠNG PALI CHO SỰ THÀNH CÔNG CỦA ĐỜI NGƯỜI; SỰ CHÚ TÂM ĐẶC BIỆT ĐẾN KINH CHUYỂN PHÁP LUÂN, KINH ĐIỂM LÀNH VÀ KINH BẠI VONG

Giáo sư M. H. Tilakaratna Banda^(*)

1. GIỚI THIỆU

Xã hội được hình thành dựa trên nhiều cơ cấu khác nhau. Con người sinh ra đa dạng về thái độ, ý tưởng, khái niệm và mô hình tư duy. Không chỉ vậy, sự nhạy cảm và sáng tạo của mỗi cá nhân cũng khác nhau. Tôn giáo là nền tảng vĩnh cửu cho sự phát triển tư duy, kỷ luật và đạo đức của con người.

Hệ quả của chiến tranh thế giới thứ nhất và thứ hai đòi hỏi nảy sinh cấp thiết những nhu cầu phát triển nhanh chóng. Các hoạt động, hành vi và thái độ con người qua thời kỳ trên đã thay đổi hoàn toàn do hậu quả chiến tranh. Nhân phẩm cá nhân và tập thể đã và đang đối mặt với những nhiều thách thức. Về khía cạnh sinh

* Giáo sư M. H. Tilakaratna Banda, Bộ môn truyền thông, Khoa Khoa học xã hội, Đại học Kelaniya, Sri Lanka

học, con người đánh mất sự tự kiểm soát về suy nghĩ và hành vi sẽ dẫn đến những hậu quả nghiêm trọng và nguy hiểm. Điển hình là gia tăng những hành động và cách cư xử vô nhân đạo như tranh giành giữa các cộng đồng bất chấp độ tuổi hay phát triển những nhu cầu trần tục không cần thiết của con người. Tình trạng này sau cùng dẫn đến sự xuống cấp của hệ thống đạo đức. Nhiều mâu thuẫn phát triển trong những gia đình mà các cá nhân sống rất tình cảm. Với nhu cầu phát triển nhanh chóng, nhiều thách thức được đặt ra cho sự phát triển thể chất cũng như phát triển tinh thần của nhân loại, ở phạm vi quốc gia và quốc tế. Mong muốn và khát vọng của con người đã tăng trưởng mà không có giới hạn.

Kết quả là, sự thiếu kiên nhẫn, không khoan dung, căng thẳng, trầm cảm, bốc đồng, tâm lý bất mãn và tuyệt vọng đã lan truyền giữa người này và người khác. Khi một người không thể kiểm soát bản thân đã nảy sinh nhiều xung đột với những người khác trong xã hội. Vì vậy mà khi một người bị mắc bệnh về thể chất và tinh thần đã từng chút một khiến nhân loại bị suy vong. Xã hội tồn tại những ác cảm và giận dữ lẫn nhau. Và cuối cùng của thời kì này là con người đã trở nên mất kiểm soát. Xa hơn, xã hội loài người đã đạt đến một giai đoạn mà các chuẩn mực và hành vi phi tôn giáo trở nên phong phú.

Do đó, chúng ta phải nghiên cứu một cách nghiêm túc và khoa học các yếu tố như sự thiếu kiên nhẫn, không khoan dung, căng thẳng, trầm cảm, bốc đồng, tâm lý bất mãn và tuyệt vọng. Ngoài ra, việc nghiên cứu các chủ đề liên quan dựa trên cơ sở lý thuyết và ứng dụng cũng rất quan trọng. Nghiên cứu này có thể khám phá nguyên nhân và hậu quả của vấn đề. đức Phật cũng đã chỉ ra rằng mỗi sự kiện độc lập diễn ra đều dựa trên cơ sở Nhân và quả.

Dù ngàn năm trôi qua, triết học Phật giáo đã trở thành hiện thực của khoa học hiện đại. Do đó, những điểm sau phải được nghiên cứu kỹ lưỡng. Mỗi định nghĩa được đưa ra dưới đây:

Thiếu kiên nhẫn

Không khoan dung

Căng thẳng

Trầm cảm

Bốc đồng

Bất mãn

Tâm lý tuyệt vọng.

Không khoan dung

Từ chối chấp nhận ý tưởng, niềm tin hoặc hành vi khác với mình

Căng thẳng

Về mặt y học hoặc sinh học, căng thẳng là yếu tố thể chất, tinh thần hoặc cảm xúc ảnh hưởng đến thân thể hoặc tinh thần. Căng thẳng có thể do tác động bên ngoài (từ môi trường, tâm lý hoặc tình huống xã hội) hoặc bên trong (bệnh tật, hoặc từ một liệu trình y tế). Căng thẳng có thể bắt đầu với phản ứng “chiến đấu hay bỏ cuộc”, một phản ứng phức tạp của hệ thần kinh và nội tiết.

Trầm cảm

Trầm cảm trong tâm lý học là một tâm trạng hoặc trạng thái cảm xúc được đánh dấu bằng cảm giác đánh giá thấp giá trị bản thân hoặc cảm giác tội lỗi và giảm khả năng tận hưởng cuộc sống. Một người bị trầm cảm thường trải qua một số triệu chứng sau đây: cảm giác buồn bã, vô vọng hoặc bi quan; hạ thấp lòng tự trọng và tự ti cao; giảm hoặc mất khả năng hứng thú trong các hoạt động thông thường; giảm năng lượng và sức sống; chậm chạp trong suy nghĩ hoặc hành động; ăn mất ngon; và rối loạn giấc ngủ hoặc mất ngủ.

Các triệu chứng trầm cảm có thể thay đổi từ nhẹ đến nặng, bao gồm:

- Cảm thấy buồn hoặc có tâm trạng chán nản

- Mất hứng thú hoặc niềm vui trong các hoạt động
- Thay đổi khẩu vị - giảm cân hoặc tăng cân không liên quan đến chế độ ăn kiêng
- Khó ngủ hoặc ngủ quá nhiều
- Mất năng lượng hoặc tăng mệt mỏi
- Tăng hoạt động thể chất không mục đích (ví dụ: vắt tay hoặc tạo nhịp) hoặc làm chậm chuyển động và lời nói (hành động quan sát bởi người khác)
- Cảm thấy vô giá trị hoặc tội lỗi
- Khó suy nghĩ, tập trung hoặc đưa ra quyết định
- Suy nghĩ về cái chết hoặc tự tử

Sự bốc đồng

Thể hiện hành vi được thực hiện đột ngột mà không có kế hoạch và không xem xét các hậu quả:

Ngày nay, con người phải chịu đựng một cách nghiêm trọng những yếu tố trên ở khắp thế giới. Một mặt, các phương tiện truyền thông đại chúng và truyền thông mới cố gắng cải thiện tình hình đó. Mặt khác, những ứng xử và hành vi xấu phổ biến trên các phương tiện thông tin đại chúng và phương tiện truyền thông mới ở các quốc gia khác nhau khiến tình trạng này trở thành mối nguy hiểm của xã hội.

Về cơ bản, có bốn mục tiêu chính trong phương tiện truyền thông đại chúng:

1. Thông tin
2. Xã hội hóa
3. Thuyết phục
4. Giải trí

Ngoài bốn mục tiêu chính trên, có thể có các mục tiêu sau đây:

1. Quảng bá văn hóa

2. Hòa nhập xã hội

Mặc dù, các mục tiêu đưa ra ở trên có mức độ ưu tiên tương tự nhau, xu hướng mới lại là tập trung vào giải trí. Lý do chính là dựa trên tình trạng cảm xúc của con người.

Để cải thiện các mục tiêu của phương tiện truyền thông đại chúng, các nhà khoa học truyền thông hiện đại đã hợp nhất các mục tiêu đầu tiên và thứ tư để giới thiệu hình thức thông tin giải trí. Tuy nhiên, các phương tiện truyền thông mới lại tạo nên với những khó khăn lớn. Với phương pháp tiếp cận mới và phương tiện truyền thông xã hội, các trang web khiêu dâm đã thách thức định hướng phát triển một xã hội ngoan đạo.

Có thể thấy một sự suy đồi về mặt tinh thần trong xã hội do hoạt động không kiểm soát và vô kỷ luật của phương tiện truyền thông mới. 60% tổng dân số châu Á sử dụng internet để truy cập các trang web khiêu dâm (Sri Lanka Telecom - 2017). Do đó, cần phải thực hiện từng bước để kiểm soát và giảm thiểu xu hướng tiêu cực này để bảo vệ xã hội, quốc gia và cả cộng đồng quốc tế.

2. VẤN ĐỀ NGHIÊN CỨU

Vấn đề nghiên cứu là làm thế nào áp dụng triết lý và thực hành Phật giáo để phát triển mô hình tư duy, hành vi đạo đức và thái độ ứng xử của con người trong tình trạng suy đồi đạo đức như hiện nay.

3. MỤC TIÊU

Mục tiêu chính là khảo sát làm thế nào để tư tưởng Phật giáo và các yếu tố triết học Phật giáo sẽ đóng góp cho việc trả lời các vấn đề chính mà xã hội phải đối mặt.

Các mục tiêu khác là kiểm tra các yếu tố chính ảnh hưởng đến sự suy đồi và hủy hoại của xã hội hiện đại, và chọn những bài kinh nào đóng góp cho sự phát triển xã hội. Nghiên cứu được thực hiện

để chọn ra các điểm chính, các yếu tố và các lĩnh vực trong Tam tạng Kinh điển.

4. GIẢI THUYẾT

Xã hội loài người hoàn chỉnh có thể được đưa đến một xã hội rất ngoan đạo bằng cách nắm bắt lấy các yếu tố lý thuyết và thực tiễn của triết học và tư tưởng Phật giáo.

Phương pháp luận nghiên cứu

Các yếu tố chính sau đây được thảo luận theo phương pháp luận nghiên cứu.

Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp nghiên cứu chính là phân tích nội dung.

Lĩnh vực nghiên cứu

Kinh Chuyển pháp luân, kinh Điềm lành, và kinh Bại vong là lĩnh vực được nghiên cứu, trong đó có nội dung về một cuộc sống tốt đẹp, hiểu cuộc sống và bản thân.

Thu thập dữ liệu

Dữ liệu chính được thu thập từ các kinh điển Phật giáo cổ điển khác nhau. Dữ liệu chính được tinh chỉnh đã được thu thập bằng sự phân tích nội dung.

Phân tích dữ liệu

Phương pháp nghiên cứu chính là phân tích nội dung và các yếu tố cốt lõi, có giá trị và có thể áp dụng, có liên quan và hiệu quả được lựa chọn từ ba bài kinh đã được phân tích.

Hạn chế của nghiên cứu

Nghiên cứu giới hạn ở kinh Chuyển pháp luân, kinh Điềm lành và kinh Bại vong mặc dù có nhiều yếu tố lý thuyết và thực tiễn trong triết lý và tư tưởng Phật giáo.

5. KẾT QUẢ

“Có hai cực đoan mà hàng xuất gia phải tránh. Đó là hai cái gì? Sự dễ dãi trong dục lạc: Là thấp hèn, thô bỉ, phạm tục, không xứng phẩm hạnh của bậc Thánh nhơn, và vô ích. Sự thiết tha gắn bó trong lối tu khổ hạnh: Là đau khổ, không xứng phẩm hạnh của bậc Thánh nhơn, và vô ích. Từ bỏ cả hai cực đoan ấy, Như Lai đã chứng ngộ con đường Trung đạo, là con đường đem lại nhân quả và trí kiến và đưa đến an tịnh, trí tuệ cao siêu, giác ngộ và Niết bàn”.

“Con đường Trung đạo mà Như Lai đã chứng ngộ, con đường đem lại nhân quả và trí kiến và đưa đến an tịnh, trí tuệ cao siêu, giác ngộ và Niết bàn là gì? Chính là **Bát Chánh đạo**, là Chánh kiến, Chánh tư duy, Chánh ngữ, Chánh nghiệp, Chánh mạng, Chánh tinh tấn, Chánh niệm, và Chánh định. Đây là con đường Trung đạo, là con đường đem lại nhân quả và trí kiến và đưa đến an tịnh, trí tuệ cao siêu, giác ngộ và Niết bàn”.

“Hỡi này các Tỳ khưu, bây giờ, đây là **Chơn lý Cao thượng về Sự khổ**: Sinh là khổ, già là khổ, bệnh là khổ, tử là khổ, sống chung với người mình không ưa thích là khổ, xa lìa người thân yêu là khổ, mong muốn mà không được là khổ, tóm lại chính thân ngũ uẩn là khổ”.

Không giao lưu kẻ xấu, gần gũi người trí hiền, kính trọng người đáng trọng - Là phúc lành cao nhất.

Sống ở nơi thích hợp, đã tạo nhiều công đức, chọn theo đường chánh đạo - Là phúc lành cao nhất.

Có kỹ năng, tháo vát, tuân giữ tốt giới luật, nói lời thật ôn hòa - Là phúc lành cao nhất.

Luôn phụng dưỡng mẹ cha, yêu thương vợ con nhiều, làm những nghề chánh thiện - Là phúc lành cao nhất.

Rộng lòng trong bố thí, chánh trực trong tư cách, giúp người thân họ hàng, hành động không tội lỗi - Là phúc lành cao nhất.

Ngừng và tránh việc ác, không rượu chè, hút chích, kiên trì giữ đức hạnh - Là phúc lành cao nhất.

Kính trọng và khiêm nhường, hài lòng và biết ơn, nghe học Pháp đúng lúc [14] - Là phúc lành cao nhất.

Kiên nhẫn, biết nghe lời, gặp gỡ các sư thầy, thảo luận Pháp đúng lúc - Là phúc lành cao nhất.

Tự chủ, sống phạm hạnh, thấy được Tứ diệu đế và chứng ngộ Niết bàn - Là phúc lành cao nhất.

Gặp phải lúc thăng trầm (trong cuộc sống thế gian), tâm người vẫn vô ưu, vô nhiễm và vô ngại - Là phúc lành cao nhất.

Ai làm được như vậy, tự tại khắp mọi nơi, không dễ bị khuất phục, mọi nơi được hạnh phúc. Những điều trên chính là những phúc lành cao nhất”.

Thật dễ hiểu thành công, thật dễ hiểu bại vong, ưa mến Pháp, thành công, thù ghét Pháp bại vong.

Ai mến kẻ bất thiện, không ái luyện bậc thiện, thích pháp kẻ bất thiện, chính cửa vào bại vong.

Người tánh ưa thích ngủ, thích hội chúng, thụ động, biếng nhác, thường phẫn nộ, chính cửa vào bại vong.

Ai với mẹ hay cha, già yếu, tuổi trẻ hết, tuy giàu không giúp đỡ, chính cửa vào bại vong.

Ai nói dối lường gạt, Sa-môn, Bà-la-môn, hay các khát sĩ khác, chính cửa vào bại vong.

Người giàu có tài sản, có vàng bạc thực vật, hưởng vị ngọt một mình, chính cửa vào bại vong.

Người tự hào về sanh, về tài sản dòng họ, khinh miệt các bà con, chính cửa vào bại vong.

Người đắm say nữ nhân, đắm say rượu, cờ bạc, hoang phí mọi lợi đắc, chính cửa vào bại vong.

Không vừa đủ vợ mình, được thấy giữa dân nữ, được thấy với vợ người, chính cửa vào bại vong.

Người tuổi trẻ đã qua, lại cưới người vợ trẻ, ghen nàng không ngủ được, chính cửa vào bại vong.

Đàn bà, hay đàn ông, rượu chè, tiêu hoang phí, được địa vị quyền thế, chính cửa vào bại vong.

Tài sản ít, ái lớn, sanh gia đình hoàng tộc, ở đây muốn trị vì, chính cửa vào bại vong.

Bại vong này ở đời, bậc trí khéo quán sát, đầy đủ với chánh kiến, sống hạnh phúc ở đời.

6. KẾT LUẬN

Thực tế đã thấy rằng sự suy đồi và sụp đổ xã hội ngày nay đã hình thành do chấp trước trần tục cho đến những nhu cầu và mong muốn không cần thiết của con người. Sự giận dữ, thù hận và thiếu tin tưởng lẫn nhau trong xã hội dẫn đến sự loại trừ và trục xuất khỏi xã hội. Tham sắc và tham thực là nguyên nhân chủ yếu để con người thay đổi hành vi tốt của họ thành hành vi xấu. Lịch sử thế giới đã ghi nhận điều này như một sự thật không thể chối bỏ. Các hệ thống truyền thông hiện đại đã trở thành yếu tố cơ bản khiến hiện nay vấn đề này càng trở nên trầm trọng. Bất kể luật pháp, hệ thống tư pháp hay chính trị là gì, quá khó để tìm ra giải pháp cho tình huống nguy cấp này mà xã hội hiện đại phải đối mặt. Tuy nhiên, lời thuyết giảng của đức Phật và quan điểm triết học Phật giáo đã cho chúng ta thấy sự thực hành khởi đầu cho những công đức và lợi ích cho sự hòa hợp xã hội và sự tồn tại của loài người. Chaturarya sathya, Aryaastangika margaya, ba bộ kinh được thảo luận ở trên minh họa rất rõ cách thức thực hành Phật giáo như vậy sẽ giúp phát triển và tái lập tầng lớp xã hội bị suy đồi tiến tới một xã hội rất công bằng, đạo đức mà mọi người có thể sống rất hạnh phúc, bình tĩnh và tâm linh. Bài viết nêu lên tư tưởng Phật giáo và quan điểm triết học của Phật giáo sẽ mở đường cho sự phát triển của một xã hội rất công bằng và thịnh vượng.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- Melkote, Srinivas R; Steeves, H. Leslie. (2001). *Communication For Development in the third World*. 2nd Edition. New Delhi, Sage Publication.
- Mcquail, Dennis. (2005). *Mass Communication Theory*, Fifth Edition. London, Sage Publication.
- Most Venerable Dhammakusala Thera, Ambalangoda. (1957). *Vinayapitaka, Mahawagga pali*, Part I. Dehiwala, Buddhist Culture center.
- Most Venerable Siri Pannananda Thera, Parawahera. (1977). *Suthrantha Pitaka, Sutta Nipatha*. Dehiwala, Buddhist Culture Centre.
- Most Venerable Vachissara Thera, Devundara (Ed.) (2005). *Pirivana Pothvahanse*. Colombo, Gunasena.
- Rayner, Philip; Wall, Peter; Kruger, Stephen. (2005). *As Media Studies*. New York, Routledge.

Websites

- <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/intolerance>
- <https://www.merriam-webster.com/dictionary/intolerance>
- <https://en.oxforddictionaries.com/definition/intolerance>
- <https://en.oxforddictionaries.com/definition/stress>
- <https://www.medicinenet.com/script/main/art.asp?articlekey=20104>
- <https://www.psychiatry.org/patients-families/depression/what-is-depression>
- https://www.who.int/mental_health/management/depression/en/
- <https://www.britannica.com/science/depression-psychology>

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/impulsive>

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/impulsive>

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/impulsive>

<https://en.oxforddictionaries.com/definition/discontent>

<https://www.merriam-webster.com/dictionary/discontent>

<https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/discontent>